

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ IMRE.
 Szerkesztőségi iroda:
 Franklin-Társulat épületében (egyetem-utca 4).
 Kéziratok vissza nem küldetnek.
 A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
 intézendők.
 Szétküldés körül panaszok a szerkesztőségnek küldendőek be.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI NAPILAP.

Kiadó-tulajnos:
HALÁSZ IMRE.
 Kiadó-hivatal:
 Franklin-Társulat épületében (egyetem-utca 4).
ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
 Egy évre . . . 20 Ft. Negyedévre . . . 5 —
 helyben és vidékre . . . 10 —. Egy hóra . . . 1.80
 Egy szám ára 8 krajczár o. é.
 Hirdetések a kiadóhivatal által árjegyzék szerint számítanak

Figyelmeztetés.
 A „Közérdek”-re folyton fogadtatnak el havi előfizetések is.
A „Közérdek” előfizetési ára:
 Egy hóra . . . 1 Ft. 80 kr.
 Két hóra . . . 3 „ 60 „
 Negyedévre . . . 5 „ „
 Félévre . . . 10 „ „
 Egy évre . . . 20 „ „

**Megrendelések postautalvánnyal leg-
 czésliben eszközölhetők.**
 Könyvadásoknál számlák nem adatik.
A „Közérdek”
 Kiadó-hivatala, Budapest, egyetem-utca 4. sz.

Budapest, április 19.

1872-ben a kormány és az ál-
 lami számvéviszék közt, ez utó-
 binak hatáskörére nézve lényeges véle-
 ménykülönbség tört volt ki. A számvé-
 viszék azt állította, hogy joga, sőt köte-
 lese a miniszteriumok gazdálkodását érde-
 mleg is megírni; az akkori miniszter-
 tennés meg elő forma határozatot hozott,
 hogy a számvéviszék ellenőrzési jog-
 kora csak arra terjed ki, constantál, hogy
 a miniszterium a budgettörvény által elő-
 szabott korlátokat túllépte-e vagy sem? s
 hogy tiszte egyszerűen a számvéviszék
 nem pedig az érdemleges vizsgálat. E
 differenciát annak idején a számvéviszék
 az országgyűlés elé hozta, melynek erre
 vonatkozó jelentése a képviselőház zárszám-
 adási bizottságának egyik legköz-
 lebbi ülésében tárgyalatott. A bizott-
 ság — mint halljuk — egyhangulag
 a számvéviszék álláspontját fogadta el.

Azon belgi pénzügyminiszterek, kik a zimo-
 nyi dunajbaptéri vasutartók ajánlatot,
 de kiknek ajánlata még további tárgyalás
 lapjánál sem fogadtatott el, most — mint
 halljuk — vas- és kőszénbányákra nézve
 akarnak ajánlatokat tenni. Kiküldött szak-
 emberek által tanulmányozták a dísz-
 győri, vajda-hunyadi és zsil-
 völgyi kőszén- és vaskőtelepeket. Posi-
 tiv ajánlatokat azonban még ez ideig nem
 tettek.

A szőlőválsági kötvények
 további kiutalása a pénzügyminiszterium
 által egy időre beszüntetett. Oka, mint
 halljuk, az a valószínű munkálatok
 körül több rendbeli visszaélések jutottak
 nyomára.

**A hivatalnokok hitel- és biztosító intézeté-
 nek ügye** jobbra kezd fordulni. A tegnap
 este a szabadlevélű kör helyiségében tartott
 minisztertanács elhatározta, hogy a kor-
 mány a hivatalnokok hitel- és biztosító in-
 tézete passzívának fedezésére s az intézet
 liquidálásának lehetővé tételére czéljából
 100,000 forintnyi kölcsönt kész nyújtani.
 — Előbb is kijelentette már a kormány
 a kölcsön adására való készségét, de azon
 feltételhez kötötte azt, hogy valamely
 jó nevű intézet az összegért jó álljon.

A MÁSONK PÉNZE.
 REGÉNY.
 Irta: GABORIAU ÉMILE.
 Francziából fordította: ZICHY CAMILLA.
 I. Az első fejelet.

Magától értetődik, hogy az amerikai
 nem látam többé, de a sajtóságot kaland
 folytatást nyugtalanított, midőn a következő
 hét egy estején, épen mikor tizenegy óra
 felé hazamek, két csendőrt letartóztatott,
 és minden ellenvetésim dacára magával
 vitt, és egy tucatz szerencsétlenül, kit a
 boulevardon szedtek össze, börtönbe ta-
 szított.

Az éjt szegény és harag tört, sirva
 töltém, s nem is tudom mi történt volna,
 ha a rendőri tisztviselő, ki reggel vállaltott
 és kikérdezett, becsületes, jó ember nem
 lett volna.

A mint megmgyaraztam neki, hogy a
 leglealábbis tévedésnek estem áldozatul,
 egyik emberét tudakozására küldé, s
 midőn csakugyan bizonyított, hogy be-
 csületes munkás vagyok, ki munkája
 után el, kijelenté nekem, hogy szabad va-
 gyok.

Mielőtt azonban elbocsájtott volna, jó-
 indulattal szölt:
 — Vigyázzon gyermekem; ön rend-
 szeres, és a hitelenség minden jellegével
 bíró jelentős tőbnt tartóztatott. Tehát
 ellenségei vannak, oly emberek, kiknek va-
 lamely tekintetben érdekükben áll az ön
 eltávolítása.

Lucienne kiasszony láthatólag ki volt
 merülve.
 Hanja elakadt.
 De Maxence hiába kérte, hogy pihen-
 jen néhány perczig.
 — Nem! felelé. Végezzünk egyszer
 mindenkorra!

Ily intézet nem találkozott s most már
 a kormány hajlandó jótállás
 nélkül is megadni a fentebbi kölcsönt,
 de csak következő feltételek alatt: 1. a
 kölcsön nem adatik az hivatalnokok hitel-
 intézete kezébe; 2. ha az iparosok által-
 nos takaré- és hitelintézetek kőszén-
 tésésnd közreműködni, a 160,000 frntnyi
 kölcsönt is atvévén, annak a nevezett czélra
 fordítását eszközölni; 3. ha a hivatalnokok
 hitelintézetének sikerül a betéti hitelek-
 től moratoriumot kieszközölni; 4. ha sike-
 rül az intézetnél kötött biztosítási szerző-
 déseket valamely jó hiteli biztosító in-
 tézetre átruházn.

A takaré- és hitelintézet igaz-
 gatótanácsa ma délben tartott ülésében el-
 határozta, hogy tekintettel az érdeklét
 nagyszámú hivatalnokokra s tekintettel a
 piac érdekeire, hajlandó közreműködését
 nyújtani — és pedig minden provizó nélkül
 arra, hogy a hivatalnokok hitelintéze-
 tének csod alá jutása elkerülhető s a nyu-
 godt liquidáció lehetséges legyen. A betéti
 hitelekkel az alkudozások már folynak s
 legnagyobb részök hajlandóknak mutatko-
 zik beleegyezni a moratoriumba. A bizo-
 sítási üzlet átruházására nézve az I. ma-
 gyar biztosító társasággal folynak az alk-
 dozások s bizonyosnak tekinthető, hogy
 ezek ma vagy holnap sikerre fognak ve-
 zetni.

Ily módon remélhető, hogy a kormány
 által kiállításba helyezett kölcsön feltételei
 teljesítetvén, pár nap múlva annyira rend-
 be lesznek hozva a dolgok, hogy a hivatal-
 nokok hitelintézetének fizetőképessége, il-
 letőleg liquidációja biztosítva lesz.

Tekintettel a mondottakra, a betéti hi-
 telezőknek nincs okuk, — de érdekükben
 sem áll — a hivatalnokok hitelintézetét
 rögtön megrohanni, mert azáltal, ha most,
 midőn az arrangement majdnem teljesen
 biztosnak tekinthető, a kibonyolódást meg-
 nehezítenék, csak saját helyzetüket tennék
 kedvezőtlenebbé.

Berlin, április 17. (Eredeti levél.)
 Jól értesült forrásból hallom, hogy az
 osztrák-magyar és az orosz kormány
 oda nyilatkoztak, hogy a német kor-
 mány panaszát Belgium ellen és gő-
 szen alaposnak tekintik. Továbbá
 illetékes körökben megegyőzők ama
 francia forrásból eredt hírt, mintha a
 három északi hatalom közt semmiféle
 egyezmény nem jött volna létre, és
 Bismarck csupán annyit tudott volna
 kívülről, hogy Ausztria-Magyarország és
 Oroszország egy francia-német há-
 bora esetében semlegesek maradjanak.
 Hivatalos nyilatkozatok szerint az ész-
 ki hatalmak közt a kijelölt eshetőség-
 gel szemben szóbeli megállapodás tört-
 nt, melynek alapján, annak idejében
 speciális szerződések megkötése áll ki-
 látásban.

**A porosz felsőházban megör-
 tént a Stahl-féle pártotörődéknek,** mely
 eddig az egyházpolitikai reformok legel-
 keseredettebb elleni közé tartozott, az ul-
 tramontanoktól való különválása. Az ó-
 conservatívok kezdik belátni, hogy az ul-
 tramontanok támogatni annyi, mint a láz-
 adást hirdető idegen uralkodószövetkeznit,
 és kezdenek a kormánpart zászlaja kör-
 ül csoportosulni. Ha ennyi belátással s
 önmegtagadással már előbb bírnak, talán
 az egész porosz egyházi küzdelem elmarad-
 t volna. A más utra tért párt szónokai,
 Maltzahn, Gög és Wedell fenntartások
 kaptak tette az evangélikus egyház javára, s
 az a hét, melylyel Bismarck Maltzahn be-
 zéde alkalmából evangélikus megegyező-
 sének s a conservatív párttal való kibékü-
 lése miatti örömeinek kifejezést adott, bizo-
 nyos körökben feltűnést okozott.

Azon április 15-én kelt né-
 met választójegyzék, melyről a belga
 kamarában Aspremont Lynden gróf kül-
 ügyminiszter említett tén, három pontot
 foglalt magában: az elsőben kijelenté a né-
 met kormány, hogy nem a belga sajtó
 miatt reklamál; másodsor elismeri, hogy
 a német büntetőtörvénykönyv is hézagos
 a fölmerült esettel szemben s végül a né-
 met kormány azon határozott kívánatát
 fejezi ki, hogy a Duchesne-ügy teljes-
 jesen fölértesse. A belga kormány
 nyomban válaszul fog e jegyzékre. S a
 biztosító hatalmakkal mindkét jegyzék kö-
 zösztetik.

Bécs, április 18. (Eredeti levél.)
 A német kormánynak április 15-én kelt
 Belgiumhoz intézett replikája voltaképp
 nem egyéb leplezett visszavonulásnál, mely-
 et — mint már említettem — diploma-
 tiai körökben előre is láttak. Mint hallom,
 barátságos oldalról figyelmeztették a né-
 met kormányt az utnak, melyre lépett, ve-
 szélyes voltára. E barátságos megjegyzé-
 seket nem értették félre. E megjegyzése-
 kre az illetők a jegyzékek közlése követ-
 keztében vélték magokat feljogosultaknak.
 Egyébiránt ép oly kevésbé mulasztották
 el Brüsselben is értesül adni, hogy taná-
 csaos volna a Duchesne-esetet bírói vizs-
 gálat alá vonni.

Budapest, ápr. 19.
 „Apaszuk illuzióinkat!” — így kiált
 fel a „Hon.” Kik nyolcz éven át folyton
 illuziókban ringatták magokat s választói-
 ká kiknek egyik létalajuk ezen illuziók
 táplálása volt: azok ma, midőn tetten kerül
 a dolog, az általok nagyra növelt illuziók
 apasztásához fognak. A „Hon.” mindjárt
 a bankkérdésben kezdi meg az illuzió eszé-
 lőny fitymálók lerágatását. Ő, ki egy-
 kor az önálló nemzeti bankot úgy állítá ol-
 vasói szemé elé, mint a csaknem egyedüli
 panaceaát az ország felvirágoztatására: ő
 ma szükségessé teszi a bankjegyzáróznit,
 hogy a bankjegy tulajdonképen csak pénz-
 jegy s nem arany; ily primitív oktatásra
 valószínűleg azért tartja magát kötelezett-
 nek a „Hon.” mivel attól tarthat, hogy haj-
 dani emlékei a nemz. bankról azon né-
 zetet gyökerezteték meg olvasóinál, mint-
 ha a bankjegy vert aranyérem volna.

Igy szól továbbá a „Hon.”:
 „Ha eszlódásoknak, sőt többször mon-
 dunk, szedélesek és bukásnak magukat
 kitenni nem akarjuk, redukálnunk kell
 azon reményeket és terveket, melyeket na-
 lunk egyfolyó a bankkérdéshez és másfélő
 az államjegy értékesítéshez fűzünk.”

Nem hamisított” volna meg a „Hon.”
 a történelmet, ha e mondatát így formu-
 lázta volna: „redukálnunk kell azon remé-
 nyeket, melyeknek ápolásához én is nagy-
 ban hozzájárultam.”

Csak előre t. laptársunk, az illuziók
 apasztásában! Meg vagyunk róla győző-
 dök, hogy a bankkérdés és államjegy ér-
 tékesítésén kívül sok kérdés lesz még, mely-
 nek az illuzió-élesztés szappanbuborék ké-
 szítő fuvóját illuzió-apasztási gépezetével
 átalakította. Csak arra figyelmeztetjük jó
 érte a „Hon.”-t, hogy a ki sok illuziót te-
 remtet, s aztán saját műremekeit egyike-
 t a másik után megsemmisíti: előbb-utóbb
 oda lyukad ki, hogy elvégre az önmaga
 iránt keltett illuziót is eloszlatja.

A „M. Politika” a félévitalos lap-
 lok azon értelem gúnya ellen kel ki, mely
 a gyökeres rendszerváltoztatás ellen irá-
 nyul:
 „Mi azt hisszük, — egymond a „M.
 P.” — ezek a kormányunk legveszedelme-
 sebb ellenségei. Mi megvagyunk győződve,
 hogy Tisza Kálmán vajmi hamar a lejárt
 kormányok fatumát érzeni magán is be-
 teljesedni, ha kormányja bizonyos idő alatt
 a nép prózái, de mindennapi érinkezése-
 nek érzett bajain, melyek leginkább a köz-
 kormányzás rendezettségében gyökerez-

Ez volt az én véleményem is. Azonban
 nem mertem bevallani.
 — De uram! kiálték, ki lehet ellenem,
 minthogy semmi és senki sem vagyok?
 Hiába keresek, nem találok egy ellensé-
 get sem . . .

S miután nem volt okom jóindulat-
 nak kétérdni, rögtön elmondam neki ki és
 mi vagyok, és tarka életem minden visz-
 ontságát.

— Ön törvénytelen gyermek, felelé,
 midőn elhallgatték, és gyáván elhagyott.
 Ez maga is elég volna, hogy minden gyau-
 nyt okadohjon.

— Ön nem ismeri szüleit, de meg lehet,
 hogy azok önt ismerik, és soha szem elől
 nem téveszték. Ön azt hiszi, hogy anyja
 munkás volt?
 Legyen! Meg lehet! De atyja? Tud-
 hatja-e ön, mily érdekesket fenyeget az ön
 létezése? Tudhatja-e a hazugságnak és
 gaszágoknak mily ügyes épületét döntene
 fel az ön megléte?

Tátott szájjal hallgatám.

Soha sem vetemedtem volna ilyféle
 eszmékre, s habár azoknak valószínűsége-
 ben kételkedtem is, mégis be-elle ismernem
 lehetőségüket.

— Végre tehát mit tegyek? kérdém
 aggodó kétélyek közt.

— A rendőrfőnök fejt csóválá.

— Valóban, szegény leányom, felelé,
 alig tudom mit tanácsoljak.

A rendőrség nem bír isteni hatalom-
 mal. Tehetetlen oly bűn ellenében, mit
 valamely gazember agyában érlel.

En elrémültem. Ő megajánlta és vi-
 gasztalólag szölt:
 — Ha önék volnék, mindenek előtt
 lakást cserélnék. Tán a gyorsan eszközölt
 költözökösödés egyelőre nyomot tevesztene
 azon nyomorultakkal, kik ily szivós kitar-
 tással illdozik. De el ne mulasztja, vélem
 új lakozimét tudatni. Mindent elfogok
 követni, mi tőlem telik, hogy megvédjem
 és nyugalmát biztosítsam . . . .

nek, közzelfoghatóság segíteni nem fog.
 Csak egyet említek ki: az adókvetés és
 behajtás terén uralkodó zűrzavart; mely
 oly nagy, hogy az intelligens osztályhoz
 tartozók, és adójukat, csakhogy szabá-
 duljanak, szivesen előre fizetni kész pol-
 gárok sem tudják meg az év vé-
 géig is, hogy mennyivel tartoznak?
 s ha a jövő évben a múlt év számlájára
 hátralékok kövvelnek valakin — nem tudja
 miért? s csak ropant költség és idő veszté-
 tetéssel képesek a pénzügyigazgatóság-
 nál érni, hogy hogyan, miké s valóban
 hátralékok voltak-e? Rendszeresen be kell
 érniük azzal, hogy rájuk dictálják a há-
 tralék, de mi oknál fogva? azt hiába kere-
 sik. És aztán kérdjük mellékesen, hogy
 egy államnak, melynek kormányközége
 még az év közepén sem tudják szabatosan
 tudatni adni az adófizetőnek, hogy mennyit
 tesz évi tartozása? — van-e joga késedelmi
 kamatot követelni a pontosan be nem
 fizetett adóért?

Végül azon nézetét fejezi ki a M.
 Politika, hogy az adókezelés és behaj-
 tás mindaddig pontos nem lehet, míg ál-
 lami közigazgatást nem teremtnék.

**A liberalis-conservatív párt alakulása
 Ausztriában.**
 Budapest, ápr. 19.

Az „Augsb. Allg. Ztg.” figyelemreméltó
 cikket közöl, mely egy új liberalis-
 conservatív párt alakulását tárja fel
 Ausztriában. A feudális arisztokrata párt
 napról napra vesztit jelentékenységből; ez-
 zel ellentét képez az alakuló alkotmányhi
 liberalis-conservatív párt, mely fontos sze-
 repésre van hivatva. A feudálisok főképe
 a klerikalizmusra és a csékre támaszkodnak,
 de a gyámolák használhatatlannak lettek.
 Hogy irányadó körökben clericalis áramla-
 tok ismét tulsúlyra jussanak, annak lehet-
 ségét például a velenző találkozás is
 eléggé illusztrálta. Különbben is a feleke-
 zeti törvények oly modus vivendit állapí-
 tottak meg, mely a klerikalizmust úgy
 hogy kielégíti. Ezek tehát kevésbé hajlan-
 dók magokat a feudálisokért exponálni. A
 mi a csékekre illeti, ők szintén nem áll-
 nak a jelenlegi viszonyokkal szemben oly
 mereven, mint azelőtt. A cseh lapok már
 tárgyalás alá veszik a feltételeket, melyek
 alatt a passzív feladásra hajlandók len-
 nének. Már pedig a csékek csak annyiban
 támogatják a feudálisokat, a mennyiben
 ezekkel együtt az alkotmányt felgadat-
 hatni reménylik; s mihelyt ennek lehet-
 ségét belátják, nincs miért a feuda-
 lisokkal kezdet fogniok. — Egyetlen
 nek reményt a feudálisok abba helyez-
 nek, hogy a birodalmi tanács s kormány-
 körök nemely tagjai a gazdasági téren ki-
 kűjtött miködösökkel compromittáltak
 magokat, s másrészt a korona szükségét
 érzi, hogy saját iniciatívájából lépéseket
 tegyen a gazdasági viszonyok javítása vé-
 gett, mely czélra oly előkelő elemekre ki-
 vána támaszkodni, melyek tekintélye gaz-
 dasági üzelmek által nem szenvedett esor-
 tást. Ezért a feudálisok hiszik, hogy az ő
 idejük is megjöhete meg. De a korona
 említett czéljainak kivételére nemcsak a
 feudálisok alkalmasak, hanem vannak al-
 kotmányhi tekintélyes egyének is, ki-
 a gazdasági forrásokhoz közepette, me-
 lyeket ők roz szemmel néztek mindig,
 hirtóket széptőlten tisztaságban tartották
 fenn. S a korona épen ez a alkotmányhi
 elemek felé hajlik, miért is nem egy feuda-
 lis kezd elvéle közeledni. S ez elemek
 képezik az említett új liberalis conse-
 rvatív pártot. Nem lehet ezt tisztán
 nemzeti pártnak nevezni; nemcsak grófi a fe-
 jedelmi címekert birtokosai képezik, hanem
 mindazok, kik akár előkelő születésűek, akár
 szellemi működésük által magas társadalmi

állást szereztek, s azt a gróndulási korszak-
 ban be mooskolták. Az új párt teljes
 öntudatával bír, mily rokonszenvvel talál-
 kozik a korona körében.

Az ausztrál politikai élet jelen eszende
 közepette consolidálódik, homogén ele-
 mekkel szaporodik. Már önálló pártlap
 kiadása is van teremben, mely irányánál
 fogva ellentétben állna a feudálisok főköz-
 lönyével, másrészt pedig a többi nagy la-
 poktól abban különböznék, hogy nem lenne,
 mint ezek, részvénytulajdon birtokában.
 Nincs messze az idő — írja az idézett forrás
 — midőn a liberalis conservatívok imo-
 posan párt gyamánt fognak s megbé-
 mbitani, melynek kormányképessége önként
 követezik s melyly a ő ősszel-egyébgyü-
 lendő birodalmi tanács első sorban lesz
 kénytelen számolni.

ORSZÁGGYÜLÉS.
 A főrendiház ülése ápril 19-én.

Elnök: Majláth György országbíró.
 Jegyzők: Pallavicini Ede országbíró. A
 kormány részéről jelen vannak: Wencke-
 heim Béla báró, Széll Kálmán, Tisza
 Kálmán, P é c h y Tamás, Trefort
 Ágoston.

Előnk megnyitván az ülést d. e. 11 ó-
 kor, a mult ülése jegyzőkönyvének hitelesí-
 tése után jelenti, hogy H ő s z l e r Nándor
 Zarándmeleg főispánja beadta kir. meg-
 hívó levélét. Kiadatik az igazoló érte-
 ségnek. S a m a s s a J ő z s e f e g r i e z e k
 a mai ülés alá magát fölmenteni kéri.
 A fölmentés megadatik. Cziráky János
 gróf bemutatja az állandó hármas bizottság
 jelentését a bélyegilletékek és díjakról szóló
 törvényjavaslat tárgyában. Károlyi György
 gróf bemutatja a pénzügyi bizottság jelen-
 lését a vadászatok és a vadászatra hasz-
 nálható fegyverek megadóztatásáról, a bá-
 nyászatról, a házadóról szóló 1868. évi
 XXII. t. cz. hatályának meghosszabbítá-
 sáról, s végre a budapesti nemzeti színház
 homlokzatának és bérházának kiegészítéséről,
 az arra szükséges törlesztési kölcsönök és
 a bérház adómentességének engedélyezésé-
 ről szóló törvényjavaslatokat. A mult ülés
 alkalmával hozott határozat értelmében
 nyomban fognak tárgyalatni.

Az 1874. évi XXXV. t. cz. 215. §-ának
 módosításáról, vagyis a közező üléstől
 kezdve életbe lépésének elhalasztásáról
 szóló törvényjavaslat változatlanul elfogad-
 tatván, tárgyalás alá vétetett a vasuti és
 gőzhajózási szállítási használatának meg-
 adóztatásáról szóló törvényjavaslat.

Szűgyény Marich László utalva a pénzü-
 gyminiszter azon nyilatkozatára, melyet a
 pénzügyi helyzetre vonatkozólag Cziráky
 János gróf felszólalására adott, megjegyzi,
 hogy a pénzügyminiszter nyilatkozatában
 feltárta a mai pénzügyi eredetét s okait,
 s egyszerűen nagy vonásokban jelezte az
 orvoslás módjait is, melyekkel a közel jö-
 vőben a jelenlegi bajok elodázhatók len-
 nének. Ezen nyilatkozatban többen a ház
 tagjai közül nem nyugodtak meg. Mások
 az érdemleges tárgyalás alkalmára tartot-
 ták fenn netáni kétélyek nyilvánítását.
 Szöle ez utóbbiak sorába tartozott; s most
 a hallottak átgondolása után nem tartó-
 zódik kijelenteni, hogy a pénzügyminisz-
 ter nyilatkozatát kielégítőnek tartja,
 mert e nyilatkozatban a baj diagnózisát
 találja fel. Egyévtér a pénzügyminiszterrel
 abban, hogy pénzügyi bajainak eredete
 és kúrfurása csakugyan erőink túlterhelésé-
 ben, várakozásunk és reményeink túlter-
 helésében, illetve a felültes számításokban
 fekszik; a mihez szöle még állami jelentős-
 ségűnek és hatalmi súlyúnak nem cég-
 szerény és elfogulatlan feljegyzéseket sorozza.
 — A jelzett hibákban azonban a fő-
 rendiház is osztozott, a mennyiben e
 hibák a két ház egyetértésével hozott tör-

szólással, s ha itt lakó a környékén, jerünk hoz-
 zával, s azóta már is néki köszönhetem
 szerencsémét.

Jelenleg ö negyedünknek rendőrfőnöke,
 és ő térít észre Fortinékát.

Különbben siettem tanácsát követni, és
 már harmadnapra itt telepedém le ugyan-
 azon szobában, melyben ma lakom.

Atól tartva, hogy tán meglesnek, költ-
 zöködéssem előtt, bár mily nehezre esett
 is, mégis elbucsztam főnökemtől, beje-
 lentem neki távozásomat, egyuttal felkérte
 őt, hogy azon esetre ha valaki tudakozó-
 nek utánam, sziveskedjék megmondani,
 hogy csakugyan rászántam magamat az
 amerikai utra.

Nem sokára ismét volt munkám, még
 pedig igen híres szabónál, kit névről is-
 merni fog: Van Klopen nál.

Azonban nem tartott soká.

A háború megkezdődött. A sürgönyök
 naponta új veregékről tudósítanak. A por-
 rozok közlekednek.

A köztársaság ki lön kiáltra.

Az után megkezdődött az ostrom.

Már tizenegy nappal azelőtt Van Klo-
 pen bezárta műhelyét és elhagyá Párist.

Volt egy kis megtakarított pénzem és
 avval úgy gazdálkodtam, mint a hajótörött
 utolsó élelmi szerével szokott, midőn egy-
 szerre s épen mikor legkevesébb remél-
 tem, munkát találtam.

Vasárnap volt és a boulevardon kódo-
 rogtam, midőn a nemzetőrség néhány zászló-
 lójára elvonult előttem.

A járdán állva néztem az egyenruhás
 csoportokat, midőn egész váratlanul meg-
 pillanték egy markotányosné, ki a zene
 után lépdelt s látásomra előbb megállt,
 aztán tárt karokkal felém szaladt . . . .

Hajdani barátom volt a Batignolles-
 ki, ki rám ismert.

Nyakamba borult s miután azonnal
 vagy ötázsz kíváncsi körülfigogott, barát-
 nóm megragadá kezemet:
 — Jer, mondá, beszélni valóm van ve-

ez, mégis igyekeztem elhitetni magammal,
 S miután hetek multak a nélkül, hogy
 újabb esemény adta volna elő maguk s én
 folyvást el valék halmozva munkáival s
 annyit keresek, hogy hetenként meg is ta-
 karíthatók bizonyos összeget, lassanként
 ismét felbátorodtam és megfélékdezem az
 óvatosszandórról, mit eleinte követtem.

Már nevetni szoktam rettegéseimet,
 midőn főnököm értem küldé, miután igen
 sürgős megrendelése érkezett, melynek ki-
 állításánál segítenem kellett.

Csak igen későn, jóval éjjel után vé-
 gezhetők be munkánkat.

Magánál akart meghálatni, de arra szét
 kellett volna szedni az ágyakat s az egész
 házat felforgatni.

— Se baj! mondtam neki; nem először
 lesz hogy éj közepén fogok Párison végig
 járni.

S így sietve távozáom és képzeltém,
 hogy nem sétálva folytatam utamat, midőn
 egy sötét utca sarkán egy ember megro-
 hant, leterített, belém szurt és bizonyára
 megis őlt volna két becsületes polgár ve-
 delme nélkül, kik elősiettek elés sikoltá-
 somra.

Az ember megszökött és én oly csekély
 sebbel menekültem, hogy gyalog térheték
 haza.

De másnap, kora reggel, a rendőrfőnök-
 het siettem.

Komolyan végig hallgatott és midőn
 bevégzém előadásomat, ép oly komolyan
 kérde:
 — Hogyan volt öltözve?
 — Egész feketében, feleléam s mint
 munkásához illik, igen egyszerűen.

— Nem volt magánál semmi, mi a tol-
 vajokat vonházt?
 — Semmi! Sem ékszer, sem óralánc,
 még fulbevaló sem . . . .

Összevontam szemöldéit.

— Akkor nem cselegetes merénylet, de
 bizonyos, ismét újabb támadása azon em-
 bereknek kik egyszer már életére törtek.

— Egész felháborodva a hallottak-
 tól tértem haza lakásomba.
 Nem vagyok gyáva, de ez egy irozta-
 os érzés, ha folyvást valami ismeretlen
 veszedelem által fenyegetve látjuk mag-
 nunkat valami rejtélyes erőtl, mit kép-
 zelni nem tudunk, mely ellen nincs vé-
 delem.

Nyugaltságom annál nagyobb volt,
 mivel szembetűnő összefüggést vevek észre
 a nyomorult feladás közt, melynek áldozat-
 lott estem, és az ugynevezett amerikai
 sajtóságot eljárása közt, ki minden áron
 New-Yorkba akart eszani.

Azonban mind hiába kerestem, multam-
 ban nem tudtam lelmi oly egyént, kiknek
 különös érdekében lett volna tőnkre me-
 gsemm.

Egyedül csak azoknak vannak ellensé-
 gei, kik egykor barátokkal is bírtak.

Soha sem volt barátom azt az egyet
 kivéve, azt a jó Battignolles-beli leányt,
 ki neveléségen feltételekességében kiűzött há-
 zából.

Lehet-e őt vádolni?
 Nem! Semmi esetre. Elégé ismerém,
 hogy tudjam, miként képtelen ilyszervi ha-
 ragtartásra, de meginkább tudtam, hogy
 eddig régóta elfeledte ama győzedelmes
 kékfestőt, s ki vizslányuk okozója volt.

Vagy öreg jóltevőöm rokonait vádol-
 jam-e, ama pénzóvár kegyetlen embereket,
 kik meggondolás és könyörület nélkül el-
 kergettek La Jonchéreből?

Igaz, hogy több rendbeli levelem, mit
 nézőknek írtam, rédem emlékeztetheték őket,
 de mitől félhetek miattam?
 A rendőrfőnök tán csak mulatott együ-
 gyiségem rovasára?
 De miért? Mily czéloból?
 Ez híhetetlen volt. Azonfelül névjegyét
 is átadá, s felszólított, forduljak hozzá, ha
 netalán baj találna érni.

De eszlódhatott is.
 De bármennyire valószínűtlennék látszott

— A kérésedem törvénykönyv
 átvizsgálására kiküldött bizottság ma dél-
 előtt tartott egy rövid ülést, melyben a
 ház előterjesztendő jelentés hitelesített.
 A jelentés a holnapi ülésben Hodosz
 Imre előadó fogja a háznak beterjesz-
 teni.

— A kérésedem törvénykönyv
 átvizsgál

